

Briuselis, 2017 m. rugsėjo 29 d.
(OR. en)

12671/17

**FREMP 99
JAI 847
COHOM 103
POLGEN 125
AUDIO 103
DIGIT 196**

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12112/17

Dalykas: Pirmininkaujančios valstybės narės parengtas neoficialus dokumentas,
skirtas 2017 m. spalio 17 d. Tarybos (bendrieji reikalai) posėdžiui
– Kasmetinis dialogas teisinės valstybės klausimais

Delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas neoficialus dokumentas, skirtas diskusijoms 2017 m. spalio 17 d. įvyksiančiame Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje.

Bendrųjų reikalų taryba, 2017 m. spalio 17 d.

Dialogas teisinės valstybės klausimais

Pirmininkaujančios Estijos parengtas neoficialus dokumentas

„Žiniasklaidos pliuralizmas ir teisinė valstybė skaitmeniniame amžiuje“

Ivadas

2014 m. gruodžio mėn. Tarybos ir valstybių narių išvadose dėl teisinės valstybės principų laikymosi užtikrinimo **nustatyta, kad kartą per metus Taryboje (bendrieji reikalai) vyks dialogas teisinės valstybės klausimais.**

Pirmasis dialogas Tarybos (bendrieji reikalai) posėdyje įvyko Liuksemburgo pirmininkavimo laikotarpiu 2015 m. lapkričio 17 d., o **antrasis** – Nyderlandų pirmininkavimo laikotarpiu 2016 m. gegužės 24 d.

2016 m. lapkričio 15 d. Tarybos (bendrieji reikalai) posėdyje pirmininkaujantčiai Slovakijai **įvertinus patirtį**, buvo patvirtinta, kad valstybės narės nori šį dialogą tęsti ir stiprinti.

Trečiasis dialogas teisinės valstybės klausimais

Žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas yra būtinos sąlygos ir esminės garantijos siekiant užtikrinti tinkamai veikiančią demokratiją. Saviraiškos laisvė, žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas yra įtvirtinti ES pagrindinių teisių chartijoje ir yra vienos iš pagrindinių esminių demokratinių vertybių, kuriomis pagrįsta Europos Sąjunga.

Vykdydama tolesnę veiklą, susijusią su 2016 m. Europos Komisijos metiniu pagrindinių teisių kolokviumu žiniasklaidos pliuralizmo ir demokratijos klausimais, ir remdamasi jo rezultatais, pirmininkaujanti valstybė narė norėtų paprašyti ministrų apsvarstyti **konkrečius dėl skaitmeninio amžiaus žiniasklaidos pliuralizmui ir teisinei valstybei kylančius iššūkius**.

Skaitmeninių platformų ir interneto atvirumas sudaro palankesnes sąlygas dalyvaujamajai, skaidriai ir veiksmingai demokratijai užtikrinti. Visgi tuo pat metu naujoje integruotoje žiniasklaidos aplinkoje dėl skaitmeninio amžiaus taip pat padaugėjo **iššūkių pagrindinėms teisėms, demokratijai ir teisei valstybei**, nes netikslių ir melagingų naujienų platinimas per socialinę žiniasklaidą ir internetą gali padaryti neigiamą poveikį pasitikėjimui žiniasklaida ir politinių debatų demokratinėms visuomenėms itin svarbiais klausimais kokybei. Didelio masto skaitmeninė dezinformacija gali pakenkti demokratijos pagrindui: gerai informuotų piliečių politiniam dalyvavimui. Pasitikėjimo žiniasklaida praradimas taip pat sumenkina žiniasklaidos galimybes atlikti savo vaidmenį užtikrinant valstybių, ES ir privačiojo sektoriaus subjektų atskaitomybę ir tokiu būdu padedant puoselėti teisinę valstybę. Šiais laikais, kai daugelis žmonių, ypač jaunesnių piliečių, **vis dažniau** naudojami **internetu ir socialiniais tinklais** kaip pagrindiniu žinių šaltiniu, itin svarbu užtikrinti pliuralistinę, nepriklausomą ir kokybišką informaciją kaip būtinas sąlygas siekiant išlaikyti pasitikėjimą žiniasklaida, o kartu taip pat svarbu sugebėti atskirti, kokia informacija yra tiksli ir patikima, o kokia – ne.

Siekdama aptarti šią problemą, 2017 m. liepos 12 d. pirmininkaujanti Estija Briuselyje surengė **neformalų ekspertų seminarą** žiniasklaidos pliuralizmo ir teisinės valstybės skaitmeniniame amžiuje tema. Seminare dalyvavo ES valstybių narių, ES institucijų, ES pagrindinių teisių agentūros, Europos Tarybos, žurnalistų ir žiniasklaidos įmonių, pilietinės visuomenės ir akademinės bendruomenės atstovai. Seminaro santrauka pateikiama dokumente 12112/17.

Seminaro metu dalyviai aptarė, ko įvairūs subjektai, pavyzdžiui, valstybės narės, ES institucijos, NVO ir žiniasklaidos įmonės, galėtų imtis siekiant užtikrinti informacijos patikimumą, pasitikėjimą žiniasklaida ir tikslia informacija pagrįstus politinius debatus skaitmeniniame amžiuje. Negalima nepakankamai įvertinti **pliuralistinės, nepriklausomos ir patikimos žiniasklaidos** kaip demokratijos ir teisinės valstybės saugotojos ir sergėtojos svarbos. Praradus pasitikėjimą žiniasklaida, gali būti pakenkta žiniasklaidos gebėjimui atlikti šį gyvybiškai svarbų vaidmenį. Seminare pabrėžta, kad, nors iššūkių esama daugeriopų ir jiems spręsti reikia naujo požiūrio, cenzūra yra akivaizdžiai neleistina. Dalyviai akcentavo bendrą teisės aktų leidėjų, žurnalistų, leidėjų ir interneto tarpininkų, taip pat piliečių kaip informacijos vartotojų, atsakomybę. Daugelis kalbėjusiųjų atkreipė dėmesį į tai, kad ne viskas gali būti reglamentuojama teisės aktais ar savireguliacijos priemonėmis. Gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis nuo ankstyvo amžiaus, tačiau taip pat ir tarp suaugusiųjų, yra itin svarbus informacijos vartotojams, kad jie galėtų suprasti, kuri informacija yra melaginga arba klaidinanti, taip pat suprasti netikrų naujienų pateikimo motyvą ir jų šaltinius.

Pirmininkaujanti valstybė narė norėtų, kad trečiojo dialogo teisinės valstybės klausimais metu būtų toliau diskutuojama šiomis temomis remiantis šiais klausimais:

- 1 klausimas.** Kokie, Jūsų nuomone, yra didžiausi iššūkiai teisinei valstybei, demokratijai ir pagrindinėms teisėms skaitmeniniame amžiuje ir naujoje žiniasklaidos aplinkoje? Prašom pasidalyti savo patirtimi, kaip šias problemas būtų galima spręsti.
- 2 klausimas.** Ką gali padaryti valstybės narės, kad padėtų žurnalistams, leidėjams ir interneto tarpininkams užtikrinti žurnalistikos kokybę ir skelbiamos informacijos patikimumą? Prašom nurodyti, kokie iššūkiai kyla, ir geriausios praktikos pavyzdžius nacionaliniu lygmeniu.
- 3 klausimas.** Gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis atlieka lemiamą vaidmenį siekiant išlaikyti pasitikėjimą žiniasklaida, suteikiant galimybę skaitytojams, klausytojams ir žiūrovams atskirti patikimus ir nepatikimus informacijos šaltinius. Koks vaidmuo tenka ES valstybėms narėms užtikrinant, kad visų amžiaus grupių ES piliečiai turėtų pakankamus gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis?

Dialogo organizavimas

Po pirmininkaujančios valstybės narės ir ES pagrindinių teisių agentūros direktoriaus įžanginio žodžio Komisijos ir valstybių narių bus paprašyta pasidalyti mintimis remiantis pateiktais trimis klausimais. Pasibaigus diskusijoms pirmininkaujanti valstybė narė parengs **pirmininkaujančios valstybės narės išvadas**.

Pirmininkaujanti valstybė narė, bendradarbiaudama su savo trijų valstybių narių grupės partneriais, perduos pirmininkaujančios valstybės narės išvadas atitinkamiems Tarybos parengiamiesiems organams toliau svarstyti. Tolesni veiksmai galės būti svarstomi, kai Taryba iki 2019 m. pabaigos iš naujo įvertins dialogą teisinės valstybės klausimais.

